

eLearning module

Incoterms® 2020

Mokymo kurso dalijamoji medžiaga

Šiame e. mokymosi kurse bendrais bruožais supažindinama su „**Incoterms® 2020**“ sąlygomis žvelgiant tiek iš **ES muitinės ir mokesčių administracijų**, tiek iš **ES verslininkų** perspektyvos.

Tai greita ir patogi aktualiausiasio modulio informacijos santrauka.

1. „Incoterms®“ sąlygų paskirtis

Praėjusį šimtmetį įvykus **revoliucijai** tarptautinės prekybos srityje, dėl **skirtingos** praktikos ir visame pasaulyje veikiančių **prekybos šalių** nenuoseklių teisės **aiškinimų** greitai išryškėjo būtinybė turėti **bendrajį prekybos taisyklių** ir gairių rinkinį. Reaguodami į tai, **Tarptautiniai prekybos rūmai (ICC)** 1936 m. paskelbė pirmąsias „Incoterms®“ sąlygas.

„Incoterms®“ – tai akronimas, kuris reiškia „**International Commercial Terms**“ (tarptautinės prekybos sąlygos). Tai **trijų raidžių** santrumpa žymimos su **įprasta sutartinės prekybos praktika** susijusios sąlygos, kurias galima taikyti pirkimo–pardavimo sutartyse.

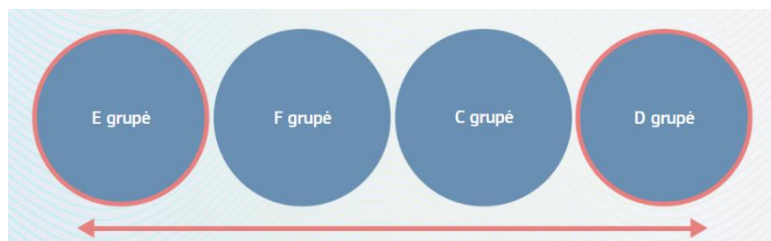
Šiose sąlygose atskiriami pirkėjo ir pardavėjo **įsipareigojimai** ir **pareigos**. „Incoterms®“ nustatomos **įvairios** šalių dengiamos prekių pristatymo **išlaidos**, tokios kaip **prekių pakrovimo, transporto** organizavimo, **draudimo**, eksporto ir importo **mutinio įforminimo** ir kt., ir numatomas su prekių sugadinimu jas transportuojant susijusios **rizikos perdavimas**.

„Incoterms®“ sąlygose pateikiamos konkrečios **gairės** ir užtikrinamas **aiškumas** ekonominės veiklos vykdytojams, kurie kasdien užsiima **prekyba prekėmis** visame pasaulyje.

2. „Incoterms®“ ir SMK

Šie „Incoterms®“ **aprašymai** yra įtraukti į **SMK** ir atitinka teisės aktuose vartojamas sąvokas. Jie susiję su muitiniu įforminimu ir prekybos šalims tenkančiais mokesčiais, kurie **taikomi tik** tarptautinės (iš ES ir į ją) prekybos atveju.

3. Bendrosios gairės

„Incoterms®“ yra Tarptautinių prekybos rūmų nustatytos prekybos sutartyse naudojamos sąlygos, reglamentuojančios pirkėjo ir pardavėjo įsipareigojimus ir atsakomybę už prekių pristatymą.

„Incoterms®“ sąlygos suskirstytos į 4 grupes. Jos žymimos trijų raidžių santrumpomis, kuriose pirmoji raidė žymi grupę, o kitos dvi – pagrindines atitinkamų pristatymo sąlygų charakteristikas.

3.1 Įsipareigojimai – Pareigos

Pardavėjo ir pirkėjo **pareigos ir įsipareigojimai** apima **išlaidas**, susijusias su prekių **gabenimu, draudimu, prekių krovimu ir tvarkymu**, prekes lydinčių **dokumentų** ir informacijos **pateikimu, eksporto, importo** ir atitinkamais atvejais **mutinės formalumų** sutvarkymu.

3.2 Rizika

„Incoterms®“ sąlygomis apibrėžiama **vieta**, į kurią turi būti **pristatytos** prekės, ir pristatymo **laikas**, taip pat kur/kada **rizika perduodama** iš pardavėjo pirkėjui.

3.3 Išlaidos

Pagal „Incoterms®“ sąlygas tarp prekybos šalių paskirstoma **atsakomybė už išlaidas**, įskaitant prekių gabenimo, pakavimo, pakrovimo ar iškrovimo, tvarkymo, draudimo, administracines išlaidas, eksporto ir importo mokesčius.

Visos trečiojoje šalyje patirtos su prekių pristatymu susijusios **išlaidos** yra įtraukiamos į **mutinę vertę**, kitaip nei Sąjungos muitų teritorijoje patirtos išlaidos.

3.4 Teisinis pagrindumas

„Incoterms®“ sąlygos nėra **teisės aktas**; įstatymuose nereikalaujama jų taikyti ir jos nėra privalomos. Jos yra tik **naudingi** elementai, kurie gali būti naudojami prekybos **sutartyse** ir muitinėse.

3.5 Senesnės „Incoterms®“ redakcijos

Sutartys, paremtos **ankstesnių redakcijų** „Incoterms®“ sąlygomis, galioja ir toliau. Kiekvienai sutarčiai taikoma ta „Incoterms®“ sąlygų redakcija, kuri nurodyta toje sutartyje.

Prekybos šalims patariama sutartyse visada remtis „Incoterms®“ **redakcija su naujausiais pakeitimais**.

3.6 Nuosavybės teisės perdavimas arba perleidimas

„Incoterms®“ sąlygos nereglamentuoja prekių **nuosavybės/nuosavybės teisių/turtinių teisių perdavimo**. Jos apibrėžia tik prekių **pristatymo vietą**.

3.7 Draudimas

„Incoterms®“ sąlygos reglamentuoja tik vienos prekybos šalies įsipareigojimus kitos šalies atžvilgiu. Paprastai pagal „Incoterms®“ **nereikalaujama**, kad kuri nors iš prekybos šalių pasirūpintų **draudimu**, kuris būtų sutartyje numatytų įsipareigojimų dalis, tačiau tai nereiškia, kad pardavėjas ir pirkėjas neturėtų drausti savo prekių.

4. E grupė: Išsiuntimas

Pristatymo vieta yra ta vieta, kurioje pardavėjas tiesiog **perduoda prekes** pirkėjo dispozicijai, kad šis galėtų jas **pasiimti**. Ši vieta taip pat yra vieta, kurioje **rizika perduodama** iš pardavėjo pirkėjui.

Rizika perduodama iš pardavėjo pirkėjui **dar neprasidėjus** transportavimo maršrutui. Pardavėjas laikomas įvykdęs savo įsipareigojimą pristatyti prekes nepriklausomai nuo to, ar jos yra faktiškai atgabenamos į paskirties vietą.

E grupė apima sąlygą, pagal kurią pardavėjui tenka **minimalūs** įsipareigojimai, rizika ir išlaidos.

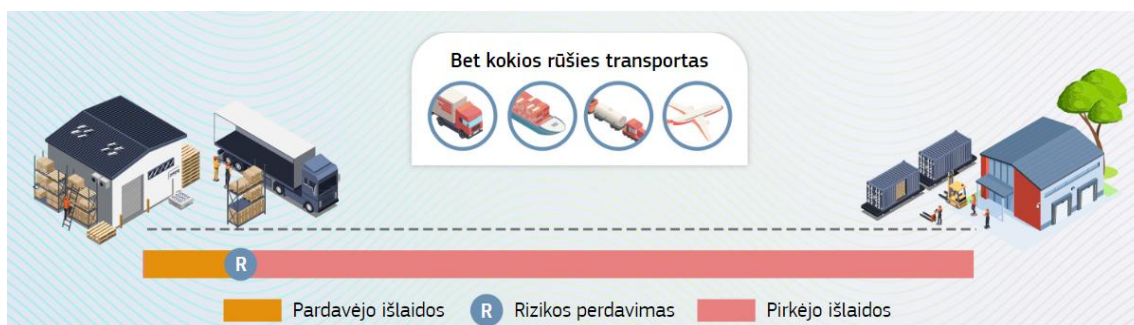
4.1 EXW – Iš įmonės

EXW, iš įmonės, pristatymo sąlyga gali būti taikoma **visų rūšių** transportui, įskaitant geležinkelio ir oro. Galima naudoti kelių transporto rūšių derinį.

Pardavėjas paruošia prekes, kurios turi būti **perduotos** pirkėjui, **pardavėjo patalpose** arba kitoje nurodytoje vietoje (t. y. gamykloje, įmonėje, sandėlyje ir pan.). Susitariančiosios šalys turi tiksliai nurodyti **pristatymo vietą**; pardavėjas yra atsakingas už visas išlaidas ir riziką, atsiradusias iki

pristatymo į tą vietą, o pirkėjas prisiima visas su vežimu susijusias išlaidas ir riziką, atsiradusias po pristatymo į šią vietą.

Pardavėjas **nėra įpareigojamas pakrauti** prekes į pirkėjo transporto priemones ar tvarkyti eksportuojamų prekių **muitinės formalumus**.

5. F grupė: Pagrindinis transportavimas neapmokėtas

„Incoterms®“ F ir C grupių atveju pristatymo vieta numatomame transportavimo maršrute yra **pardavėjo pusėje**, nesvarbu, ar naudojamas daugiarūšis transportas, ar tik jūrinis. Šios sąlygos dažnai vadinamos „**gabavimo taisyklėmis**“.

Pagal F grupės sąlygas **pardavėjas** yra atsakingas už **prekių gabavimą** iš pristatymo vietos į paskirties vietą (nebent prekybos šalys susitaria kitaip).

5.1 FCA – Franko vežėjas

FCA, franko vežėjas, pristatymo sąlyga gali būti taikoma **visų rūšių transportui**, įskaitant geležinkelio ir oro. Galima naudoti kelių transporto rūšių derinį.

Sutvarkęs prekių **eksporto muitinės formalumus** ir sumokėjęs (arba prisiėmęs pareigą sumokėti) **eksporto mokesčius**, pardavėjas pristato prekes vienu iš šių dviejų būdų:

Kai prekės pristatomos į pardavėjo patalpas

Pardavėjas privalo **pakrauti prekes** į pirkėjo nurodytą transporto priemonę ir prisiima su tuo susijusias išlaidas bei riziką.

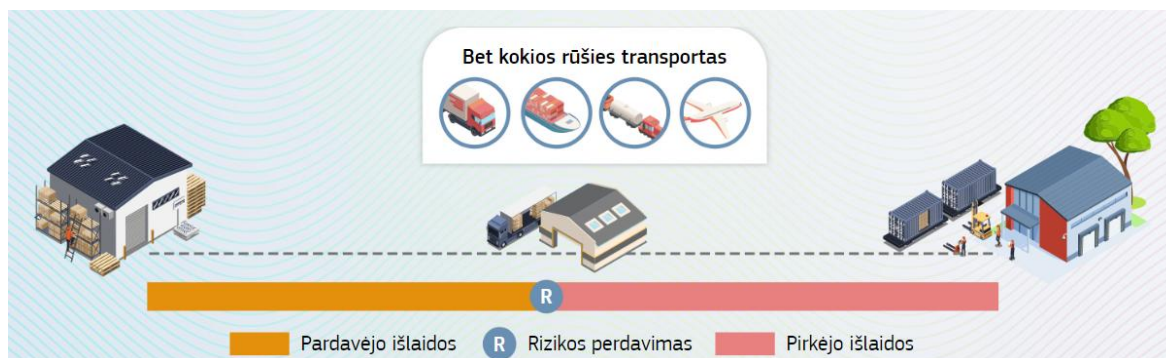

Kai prekės pristatomos į kitą vietą nei pardavėjo patalpos, t. y. į vežėjo ar kitą sandėlį, geležinkelio stotį, jūros ar oro uosto sandėlius ir pan.

Pardavėjas privalo **perduoti** prekes vežėjo arba pirkėjo paskirto kito asmens **žiniai**; į pardavėjo transporto priemonę pakrautos prekės atgabenamos į nurodytą vietą ir yra paruošiamos iškrauti bei perduoti vežėjui ar kitam pirkėjo paskirtam asmeniui.

Visas **išlaidas**, susijusias su prekių **pristatymu** į pirkėjo **nurodytą vietą**, apmoka **pardavėjas**. Nuo šio pristatymo momento visos su preke susijusios išlaidos bei prekių praradimo ar sugadinimo rizika **perduodama** iš pardavėjo pirkėjui.

5.2 FAS – Franko vieta prie laivo

FAS, franko vieta prie laivo, pristatymo sąlyga taikoma **tik jūrų ir vidaus vandenų transportui**.

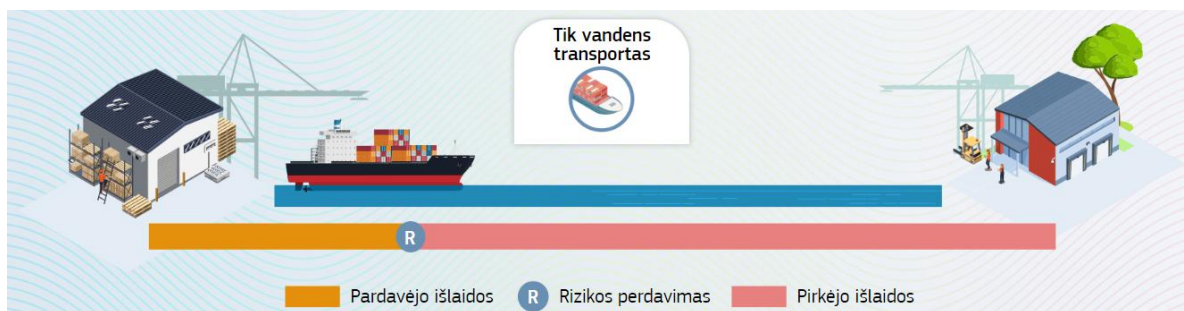
Kai taikoma **FAS**, pardavėjas yra atsakingas už prekių **eksporto įforminimą**, prekių nugabenimą į uostą ir **jų iškrovimą šalia** pirkėjo nurodyto **laivo** tam skirtoje vietoje (uoste). Tai reiškia, kad iki iškrovimo toje vietoje pardavėjas prisiima riziką ir išlaidas.

5.3 FOB – Franko laivo denis

FOB, franko laivo denis, pristatymo sąlyga taikoma **tik jūrų ir vidaus vandenų transportui**.

FOB „Incoterms®“ taikoma, jei pardavėjas turi galimybę organizuoti prekių **transportavimą** į uostą ir **pakrauti prekes į laivą**. Nuo šio momento įsipareigojimai perduodami pirkėjui.

6. C grupė: Pagrindinis transportavimas apmokėtas

Pagal C grupės sąlygas **pardavėjas** yra atsakingas už prekių gabenimą iš pristatymo vietos į paskirties vietą (nebent prekybos šalys susitaria kitaip). Prekybos šalys prie C grupės „Incoterms®“ sąlygos pavadinimo turi nurodyti **paskirties vietą**, į kurią prekių gabenimu turi pasirūpinti pardavėjas.

Bet koku atveju paskirties vieta **niekada** nesutampa su pristatymo vieta. Pagal C grupės sąlygas pristatymo vieta ir paskirties vieta yra **skirtingos** vietos.

6.1 CFR – Kaina ir frachtas

CFR, kaina ir frachtas, pristatymo sąlyga taikoma **tik jūrų ir vidaus vandenų transportui**.

Kai taikoma **CFR** pristatymo sąlyga, pardavėjas yra atsakingas už prekių **transportavimo** į pirkėjo nurodytą **paskirties uostą** išlaidų, įskaitant **pakrovimo** į laivą **išlaidas**, apmokėjimą. Sutartyje turi būti **nurodytas** ir paskirties uostas, o ne tik uostas, kuriame prekės pakraunamos į laivą, net jei prekių sugadinimo **rizika** pirkėjui pereina pakrovimo uoste.

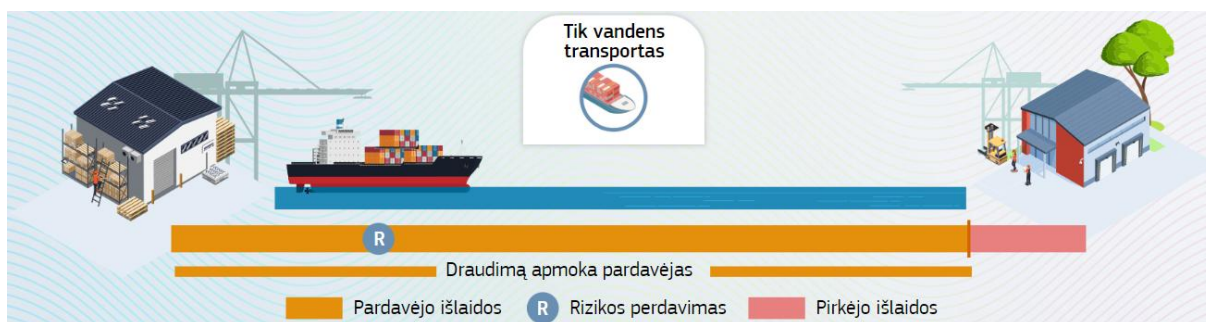

6.2 CIF – Kaina, draudimas ir frachtas

CIF, kaina, draudimas ir frachtas, pristatymo sąlyga taikoma **tik jūrų ir vidaus vandenų transportui**.

Kai taikoma **CIF** pristatymo sąlyga, pardavėjas yra atsakingas už prekių **transportavimo** į pirkėjo nurodytą **paskirties uostą** ir **draudimo** išlaidų, įskaitant **pakrovimo** į laivą **išlaidas**, apmokėjimą. Sutartyje taip pat turi būti **nurodytas** ir paskirties uostas, o ne tik uostas, kuriame prekės pakraunamos į laivą, net jei prekių sugadinimo rizika pirkėjui pereina pakrovimo uoste.

6.3 CPT – Transportavimas apmokėtas iki

CTP, transportavimas apmokėtas iki, pristatymo sąlyga gali būti taikoma **visų rūšių transportui**, įskaitant geležinkelio ir oro. Galima naudoti kelių transporto rūšių derinį.

Pardavėjas **pristato prekes** vežėjui, su kuriuo pasirašyta konkreti sutartis dėl prekių pristatymo į **paskirties** vietą. Pardavėjas **perduoda** prekes vežėjui ir **sumoka** už transportavimą. Vežėjas **nugabena prekes** į pirkėjo nurodytą vietą.

Prekių sugadinimo ar praradimo **rizika**, taip pat visos kitos su prekėmis susijusios išlaidos (kurios nėra numatytos vežimo sutartyje) pereina iš pardavėjo pirkėjui, kai pardavėjas **pristato prekes (pirmajam) vežėjui**. Ši **vieta** yra **pristatymo**, o ne prekių paskirties vieta, kaip kartais klaidingai manoma.

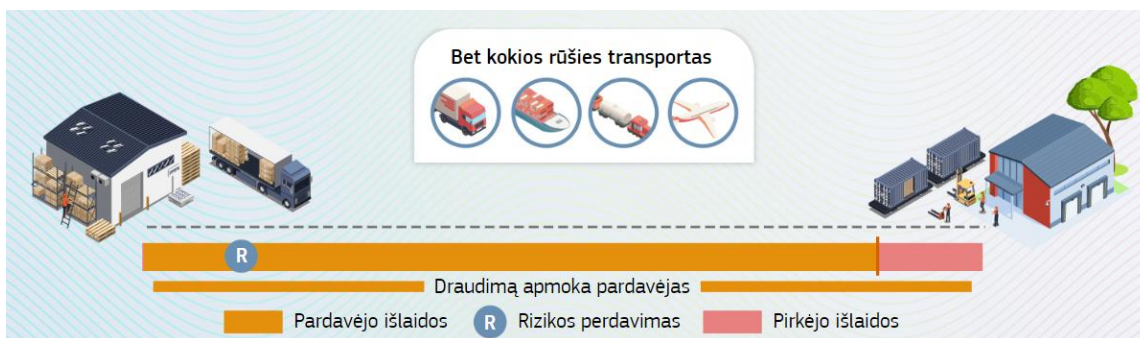
6.4 CIP – Transportavimas ir draudimas apmokėtas iki

CIP, transportavimas ir draudimas apmokėtas iki, pristatymo sąlyga gali būti taikoma **visų rūšių transportui**, įskaitant geležinkelio ir oro. Galima naudoti kelių transporto rūšių derinį.

Pardavėjas **pristato prekes** vežėjui, su kuriuo pasirašyta konkreti sutartis dėl prekių pristatymo į paskirties vietą. Pardavėjas **perduoda** prekes vežėjui ir **sumoka už transportavimą**. Vežėjas nugabena prekes į pirkėjo nurodytą **vieta**.

Be to, pardavėjas privalo **apdrausti** prekes **maksimalia pinigų suma** nuo galimo jų sugadinimo ar praradimo transportavimo metu **rizikos**.

Prekių sugadinimo ar praradimo **rizika**, taip pat visos kitos su prekėmis susijusios išlaidos (kurios nėra numatytos vežimo sutartyje) pereina iš pardavėjo pirkėjui, kai pardavėjas **pristato prekes (pirmajam) vežėjui**. Ši **vieta** yra **pristatymo**, o ne prekių paskirties vieta, kaip kartais klaidingai manoma.

7 D grupė: Pristatymas

Kai taikomos D grupės sąlygos (DAP, DPU ir DDP), **pristatymo vieta** ir **paskirties vieta** yra **ta pati** vieta. Pardavėjas įvykdo savo įsipareigojimą pristatyti prekes **tik tuo atveju**, jei jos faktiškai atgabenos į **sutartą paskirties vietą**.

Rizika iš pardavėjo pirkėjui perduodama **pačioje** transportavimo maršruto **pabaigoje**, jų atgabavimo vietoje, kuri yra sutarta paskirties vieta.

Pardavėjas turi **pristatyti prekes pirkėjui** į sutartą vietą pirkėjo šalyje arba bent jau pasirinktoje šalyje. Kai taikoma DDP sąlyga, pardavėjas tarptautinės prekybos atveju taip pat yra atsakingas už prekių **importo įforminimą**.

D grupės sąlygomis nustatomas **didžiausias** pardavėjo dalyvavimo mastas įsipareigojimų, rizikos ir išlaidų požiūriu.

7.1 DAP – Pristatyta į vietą

DAP „Incoterm®“ sąlygos gali būti taikomos **visų rūšių transportui**, taip pat tada, kai derinamos kelios transporto rūšys.

Pardavėjas yra atsakingas už **transporto priemonių organizavimą** ir **transporto išlaidų** apmokėjimą iki **nurodytos paskirties vietos**; prekės turi būti **paruoštos iškrauti**, bet ne iškrautos.

Rizika perduodama iš pardavėjo pirkėjui, kai prekės **atgabamos į jų paskirties vietą**.

7.2 DPU – Pristatyta į iškrovimo vietą

„Incoterms®“ DPU, **pristatyta į iškrovimo vietą**, sąlyga gali būti taikoma **visų rūšių transportui**, taip pat tada, kai derinamos kelios transporto rūšys.

Pardavėjas yra atsakingas už **transporto priemonių organizavimą** ir **transporto** (įskaitant, jei taikoma, tranzito) **išlaidų** apmokėjimą iki **nurodytos paskirties vietos**, įskaitant **iškrovimo** iš transporto priemonės (tuo ši sąlyga iš esmės skiriasi nuo DAP pristatymo sąlygos) išlaidas.

Rizika perduodama iš pardavėjo pirkėjui, kai **prekės atgabenamos į nurodytą vietą** ir **iškraunamos** iš transporto priemonės (įskaitant laivą). Taigi pardavėjas prisiima riziką, susijusią su prekių iškrovimu.

7.3 DDP – Pristatyta, muitas sumokėtas

„Incoterms®“ **DDP, pristatyta, muitas sumokėtas**, sąlyga gali būti taikoma **visų rūšių transportui**, taip pat tada, kai derinamos kelios transporto rūšys.

Pardavėjas yra atsakingas už **transporto priemonių organizavimą** ir prekių **pristatymą** į sutartyje **nurodytą vietą**, taip pat už **importo muitinio įforminimo** apmokėjimą ir importo mokesčių (muito, pridėtinės vertės mokesčio ir akcizo) sumokėjimą. Prekių sugadinimo **rizika** pereina iš pardavėjo pirkėjui, kai prekės **yra atgabentos į pirkėjo nurodytą vietą** ir **paruoštos iškrauti**.

DDP sąlyga reiškia **maksimalius** pardavėjo įsipareigojimus. Pirkimo–pardavimo sutartyje, į kurią įtraukta DDP, nurodoma **prekių vertė**, jų **pristatymo išlaidos** ir muitinio įforminimo išlaidos: **importo ir eksporto mokesčiai ir rinkliavos, jei taikoma**.

Taikant DDP pristatymo sąlygą, paskirties šalies muitinei gali kilti daug **klausimų**: muitinė gali reikalauti papildomos informacijos apie prekių vertę be transporto išlaidų, sumokėtų mokesčių, atstovavimo muitinėje išlaidų ir pan.

8 XXX – „Incoterm®“ sąlyga nenurodyta

Gali pasitaikyti, kad prekių pirkėjas ir pardavėjas susitaria dėl **kitų** pristatymo sąlygų, nei nurodyta „Incoterms® 2020“. Prekybos šalys vis tiek **gali** savo sutartyse **taikyti** ankstesnių „Incoterms®“ redakcijų pristatymo sąlygas, pvz., DAT, DAF, DDU, DES arba DEQ.

Tokiais atvejais prekybos šalių sutartyje turi būti pateiktas **detalus** pristatymo sąlygų **aprašymas**:

- **pardavėjo įsipareigojimai:** paruošti, pristatyti, pakrauti arba perkrauti prekes su pirkėju sutartoje pristatymo vietoje, taip pat prisiimti riziką, apmokėti draudimą ir padengti išlaidas (įskaitant transporto išlaidas);
- **pirkėjo įsipareigojimai:** paimti prekes iš pardavėjo, jas pakrauti arba perkrauti su pardavėju sutartoje pristatymo vietoje ir prisiimti riziką bei išlaidas (įskaitant transporto išlaidas).

9 Muitinės deklaracija

Pildant muitinės deklaraciją dėl prekių išleidimo į laisvą apyvartą ES, būtina pateikti tikslią ir išsamią informaciją, įskaitant taikomą „Incoterm“ sąlygą. Taip bus užtikrintas sklandus ir veiksmingas muitinio įforminimo procesas ir sumažinta vėlavimo ar papildomų mokesčių rizika.

9.1 Sutartys

Prekybos šalys pasirenka „Incoterms® 2020“ sąlygą, atitinkančią jų konkrečius pristatymo reikalavimus ir pageidavimus, taip pat siunčiamų prekių pobūdį ir pasirinktą pristatymo būdą. Reikėtų pabrėžti, kad susitarimas „Incoterms®“ **nepakeičia** pardavimo sutarties tarp pardavėjo ir pirkėjo. Nors prekybos šalys gali pasirinkti tinkamiausią „Incoterms®“ sąlygą, jos turi teisę atlikti pristatymo sąlygų **pakeitimus** pagal savo **poreikius**. Šiuo atveju tokie **konkretūs pristatymo nurodymai** turi būti **aprašyti** ir patvirtinti prekių pirkimo–pardavimo **sutartyje**.

9.2 Išorinės transporto išlaidos

Prekių įvežimas į Sąjungos muitų teritorijos pirmąją vietą

„Incoterms®“ E ir F grupės

Taikant „Incoterms®“ **E grupės** pristatymo sąlygas, prekių transportavimo iš prekių išsiuntimo vietos iki paskirties vietos **išlaidas** apmoka **pirkėjas**.

Taikant „Incoterms®“ **F grupės** pristatymo sąlygas, transportavimo nuo prekių perdavimo vežėjui vietos arba krovinio pervežimo iš nurodyto išvykimo uosto vietos iki paskirties vietos išlaidas apmoka **pirkėjas**.

Šių išlaidų dalis, susijusi su prekių atgabenimu iki **įvežimo vietos į Sąjungos muitų teritoriją**, turi būti **pridedama** prie importuojamų prekių sandorio vertės.

„Incoterms®“ C ir D grupės

Kai taikomos „Incoterms®“ **C ir D grupių** pristatymo sąlygos, prekių transportavimo išlaidas apmoka **pardavėjas**.

Tais atvejais, kai pardavėjo pirkėjui pateiktoje sąskaitoje faktūroje transporto išlaidos nurodytos **atskirai**, importuojamų prekių sandorio vertė yra lygi prekių sandorio kainos ir transportavimo iki įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos išlaidų **sumai**.

9.3 Transporto išlaidos ES viduje

Jeigu į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos prekės ir **toliau** gabenamos į paskirties vietą, neatsižvelgiant į tai, ar prekės gabenamos ta pačia transporto priemone, ar ne, jų **gabenimo Sąjungos muitų teritorijoje išlaidos išskaičiuojamos** iš importuotų prekių sandorio vertės.

Deklarantas paprastai apskaičiuoja gabenimo išlaidas Sąjungos muitų teritorijoje, naudodamasis informacija apie **prekių maršrutą** ir (arba) transporto paslaugų apmokėjimo **sąskaita faktūra** ir pan.

9.4 Išlaidų įrodymai

Prekių pristatymo sąlygų bei kitų pirkėjo ir pardavėjo įsipareigojimų vykdymą (prekių transportavimo, draudimo, pakrovimo ir tvarkymo išlaidų apmokėjimą) pagrindžia šie dokumentai:

- prekių vežimo **sutartys** ir (arba) **konosamentai** (oro transporto konosamentai, CIM ar SMGS geležinkelio konosamentai, CMR konosamentai ir kt.), ir (arba) krovinių ekspedijavimo dokumentai;
- **sąskaitos faktūros** ir **kvitai** už prekių krovimo, perkrovimo, iškrovimo, sandėliavimo ar tvarkymo paslaugas;
- **draudimo polisai** arba kiti draudimo dokumentai;
- **kitos** sąskaitos faktūros ir kvitai, susiję su apmokėjimu už atitinkamas paslaugas.

9.5 Krovimo, tvarkymo ir draudimo išlaidos

Prekių ar jų dalies **krovimo, iškrovimo, perkrovimo** ir **draudimo** išlaidos **pridedamos** prie importuojamų prekių sandorio vertės, atsižvelgiant į „Incoterms® 2020“ pristatymo sąlygas ir sutarties šalių priimtus papildomus įsipareigojimus.

9.6 Paskirstymo sąnaudos importuojant kelių rūšių prekes

Jeigu **kelių rūšių prekių** gabenimo, krovimo, iškrovimo ir (arba) perkrovimo **išlaidos** sąskaitoje faktūroje ar kitame dokumente nurodomos **kartu** kaip **viena suma**, jos **paskirstomos** proporcingai pagal kiekvienos rūšies prekių **vertę** arba **masę**, išskyrus atvejus, kai muitinei pateikiamas kitoks šių išlaidų paskirstymas, pagrįstas objektyviais ir kiekybiškai įvertinamais duomenimis.

Jeigu kelių rūšių prekių **draudimo išlaidos** draudimo polise ar kitame draudimo dokumente nurodomos **kartu** kaip **viena suma**, jos **paskirstomos proporcingai** pagal kiekvienos rūšies prekių **vertę** arba **masę**, išskyrus atvejus, kai muitinei pateikiamas kitoks šių išlaidų paskirstymas, pagrįstas objektyviais ir kiekybiškai įvertinamais duomenimis.

9.7 Antriniai muitinio įvertinimo metodai

Tais atvejais, kai muitinei pateikiamuose importuojamų prekių pirkimo–pardavimo dokumentuose **nėra nurodytos** jų pristatymo sąlygos, o išlaidų sąskaitose faktūrose ir kvituose pateikiama **prieštaringa informacija** arba prekių gabenimo išlaidos iš viso nenurodytos, muitinė **reikalau**s, kad deklarantas pateiktų papildomus dokumentus.

9.8 PVM

Apskaičiuojant importuojamų prekių **apmokestinamąją vertę**, nuo kurios skaičiuojamas **importo PVM**, prie prekių sandorio vertės reikia pridėti šias išlaidas:

- **muitus, mokesčius** ir kitas įmokas, sumokėtas arba mokėtinas trečiojoje šalyje, ir Europos Sąjungoje nustatytus **importo muitus, mokesčius** ir kitas įmokas, išskyrus PVM;
- **išlaidas**, susijusias su **prekių pristatymu** (įskaitant papildomas transporto paslaugas) į pirmąją paskirties vietą šalies teritorijoje (dokumentuose nurodytą vietą arba pirmąją prekių įvežimo į šalį vietą), prekių **draudimu**, prekių **pakavimo** išlaidas ir sumokėtus ar mokėtinus komisinius mokesčius už **atstovavimą**;
- **atsitiktines išlaidas**, pavyzdžiui, komisinių mokesčių, pakavimo, transporto ir draudimo išlaidas, atsiradusias iki **pirmosios paskirties vietos** importo valstybės narės teritorijoje, taip pat **atsitiktines išlaidas**, atsiradusias gabenant į kitą paskirties vietą Bendrijoje, jei pastaroji yra žinoma apmokestinimo momentu.

10 Muitinis įforminimas

„Incoterms®“ sąlygos yra ypač svarbios atliekant muitinį įforminimą, nes nustato, kas yra atsakingas už prekių gabenimo ir draudimo išlaidų, turinčių įtakos prekių vertei, apmokėjimą, o kas atsakingas už muitinį įforminimą ir importo muitų bei mokesčių, jei taikomi, sumokėjimą.

„Incoterms®“ naudojamos standartinės formuluotės, kurios yra pripažįstamos ir suprantamos visame pasaulyje; taip palengvinamas skirtingose šalyse įsisteigusių ir iš skirtingų kultūrų kilusių susitariančiųjų šalių bendravimas. Tokiu būdu gali būti supaprastintas muitinio įforminimo procesas ir sumažinta klaidų ar nesusipratimų rizika.

10.1 Deklarantas

Atliekant muitinį įforminimą, **deklarantas** yra atsakingas už visų **reikiamų dokumentų** pateikimą ir visų **taikytinų muitų** bei **mokesčių** sumokėjimą muitinei.

- Jei už **importo formalumų** tvarkymą atsakingas pirkėjas, jis turėtų įsitikinti, kad iš pardavėjo **gavo** visą muitiniam įforminimui reikiamą informaciją ir dokumentus, tokius kaip **sąskaita faktūra, pakavimo lapas, konosamentas** arba **oro transporto važtaraštis**, ir visas susijusias **sąskaitas, kvitus, sertifikatus** ar **licencijas**.
- Jei pirkėjas neišmano **muitinio įforminimo proceso**, jis gali nuspręsti sudaryti sutartį su **atstovu muitinėje**, kuris tai atliks pirkėjo pavedimu. Atstovas muitinėje gali pateikti **informaciją** apie reikalingus **dokumentus**, pirkėjo vardu tvarkyti muitinio įforminimo procesą ir užtikrinti, kad būtų **laikomasi** visų atitinkamų taisyklių ir reikalavimų.

10.2 Muitinė

Muitinis įforminimas Europos Sąjungoje (ES) apima daugybę procedūrų, kurios turi būti atliktos norint gauti muitinės **leidimą importuoti** ar **eksportuoti** prekes. Muitinė šiame procese atlieka lemiamą vaidmenį, t. y. patikrina pateiktos **informacijos tikslumą, užtikrina** ES taisyklių ir teisės aktų **laikymąsi** ir surenka visus taikytinus **mokesčius** ir **muitus**.

Muitinis įforminimas reiškia tokius muitinės veiksmus:

- **Dokumentų tikrinimas:**
ES muitinės pareigūnai **patikrina** importuotojo/eksportuotojo pateiktus **dokumentus**, kad įsitikintų, ar pateikti **visi** dokumentai ir ar jie **tiksliai užpildyti**. Dokumentai apima sąskaitą faktūrą, pakavimo lapą, konosamentą arba oro transporto važtaraštį ir visus susijusius sertifikatus ar licencijas.
- **Rizikos vertinimas:**
ES muitinės pareigūnai gali **įvertinti** su importuojamomis/eksportuojamomis prekėmis susijusį **rizikos lygį**, atsižvelgdami į tokius veiksnius kaip prekių kilmė, produkto pobūdis ir importuotojo/eksportuotojo veiklos istorija.
- **Fizinis patikrinimas:**
ES muitinės pareigūnai gali atlikti **fizinę** prekių **patikrą**, kad įsitikintų, ar jos atitinka dokumentuose pateiktą **aprašymą**, ir **patikrintų**, ar nėra draudžiamų ar ribojamų prekių. Patikra gali būti atliekama įvežimo vietoje arba nurodytoje patikros vietoje.
- **Muitų ir mokesčių apskaičiavimas:**
ES muitinė **apskaičiuos** taikytinus **muitus** ir **mokesčius** pagal prekių vertę ir kitus svarbius veiksnius. Prie jų priskiriami akcizai, **pridėtinės vertės mokestis (PVM)** ir **muitai**. Kartais muitinė gali prašyti deklaranto pateikti prekių grynosios vertės įrodymą (gamintojo kainą arba kartais dar vadinamą „tikrąją vertę“) be jokių krovimo ar transporto išlaidų. Šią vertę patvirtinantį dokumentą paprastai gali išduoti tik prekių pardavėjas.
- **Mokėjimo procesas:**

Apskaičiavus muitus ir mokesčius, importuotojas/eksportuotojas turės **sumokėti** ES muitinei toliau nurodytus **mokesčius**. Tai galima padaryti elektroniniu būdu naudojantis ES muitinės sprendimų valdymo sistema (MSVS).

- **Prekių išleidimas:**

Sumokėjus muitus ir mokesčius ar garantavus jų sumokėjimą bei atlikus visas reikiamas patikras, ES muitinė **leis prekes** importuoti/eksportuoti.

Atminkite, kad tai yra trumpa ir patogi aktualiausios kurso informacijos santrauka. Autentiškais laikomi tik Europos Sąjungos teisės aktai, paskelbti Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Komisija dėl šio mokymo neprisiima jokios atsakomybės ar prievolių.

